

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Львівський національний університет імені Івана Франка
 Кафедра обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

“ 31 ” *серпня* 2016 року

**ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ
 ГОСПОДАРЮВАННЯ**

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

Підготовки
галузі знань
зі спеціальності
Факультету

докторів філософії
 07 “Управління і адміністрування”
 071 “Облік і оподаткування”
 економічного

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг (год.)	Всього аудит. (год.)	у тому числі (год.):			Самостійна робота (год.)	Контрольні (модульні) роботи (шт.)	Індивідуальні навчально-дослідні роботи, (шт.)	Залік (сем.)	Іспит (сем.)
					Лекції	Лабораторні	Практичні					
Денна		3	90	48	32		16	42	2	1		3
Вечірня												
Заочна		3	90	18	12		6	72	2	1		3

Львів
 2016 рік

РОЗРОБЛЕНО :

Львівський національний університет імені Івана Франка

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Швець В. Є. кандидат економічних наук, професор кафедри обліку і аудиту.

Обговорено та рекомендовано до впровадження Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка для напряму підготовки докторів філософії за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування” від 31 серпня 2016 року, протокол № 1.

© Швець В. Є. 2016.

© Львівський національний
університет імені Івана Франка,
2016.

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни “Економічний аналіз у системі управління суб’єктами господарювання” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії з галузі знань 07 “Управління і адміністрування” за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: теоретико-методологічні положення, організація та методика економічного аналізу у системі управління суб’єктами господарювання в Україні

Об’єктом вивчення навчальної дисципліни є: організація та методика економічного аналізу у системі управління суб’єктами господарювання яка функціонує на засадах національних і міжнародних стандартів обліку та звітності.

Міждисциплінарні зв’язки: Вивчення дисципліни “Економічний аналіз у системі управління суб’єктами господарювання” забезпечується одержаними знаннями з дисциплін: “Бухгалтерський облік”, “Фінансовий облік І”, “Фінансовий облік ІІ”, “Аналіз господарської діяльності”.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретико-методологічні основи економічного аналізу в системі управління суб’єктами господарювання.

2. Методика проведення аналізу діяльності суб’єктів господарювання.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1 Мета навчальної дисципліни “Економічний аналіз у системі управління суб’єктами господарювання” полягає у підготовці фахівців високої кваліфікації, здатних організувати процес економічного аналізу на суб’єктах господарювання і уміти реалізувати методику його проведення на суб’єктах господарювання для інформаційного забезпечення управлінських рішень..

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни “Економічний аналіз у системі управління суб’єктами господарювання” є: надання аспірантам основних знань з теоретичних основ економічного аналізу в системі управління діяльністю суб’єктів господарювання; опанування методами економічного аналізу діяльності суб’єктів господарювання; уміти формувати інформаційну базу економічного аналізу для управління діяльністю суб’єктів господарювання; набути здатності техніко-економічного аналізу діяльності суб’єктів господарювання; уміти проводити аналіз використання матеріальних ресурсів суб’єктами господарювання, їх виробничих потужностей, а також аналізувати витрати на виробництво та реалізацію продукції, робіт, послуг; оволодіти сучасними видами аналізу відповідно до методики діяльності світових рейтингових агентств для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми, аспіранти повинні:

знати:

- місце та функціональну роль економічного аналізу в системі управління суб’єктом господарювання;

- економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв’язки, які існують між процесами та явищами на суб’єктах господарювання;

- методи економічного аналізу та порядок їх застосування;

- особливості впливу різноманітних чинників на зміну результативних показників діяльності суб’єктів господарювання;

- комплексну методику проведення економічного аналізу діяльності суб’єктів господарювання;

- порядок організації проведення економічного аналізу діяльності суб’єктів господарювання та реалізації його результатів;

- актуальні проблемні теорії і практики економічного аналізу та їх вирішення світовими рейтинговими агентствами.

вміти :

- застосовувати різноманітні методи економічного аналізу у залежності від поставленої мети та особливостей досліджуваного суб'єкта господарювання;
- використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері економічного аналізу;
- проводити комплексний і тематичний аналіз господарської діяльності підприємства з метою прийняття управлінських рішень.
- проводити економічний аналіз діяльності банків та бюджетних організацій і розробляти практичні пропозиції для задіяння виявлених резервів;
- ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним визначених нормативів та показників регулювання діяльності, щодо збереження й раціонального використання наявних ресурсів;
- застосовувати сучасні методи і методики економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання для інформаційного забезпечення управлінських рішень;
- розробляти методичні підходи та створювати методичне забезпечення для проведення економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання з метою інформаційного забезпечення управлінських рішень;
- розробляти організаційно-інформаційні моделі проведення економічного аналізу в системі управління суб'єктами господарювання;
- розробляти комплекси науково обґрунтованих заходів і рекомендації для підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

набути компетенцій:Загальнонаукових компетенцій:

- уміння ініціювати, організовувати та проводити аналітичні дослідження діяльності, що приводять до отримання нових знань;
- здатність до усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською та іноземними мовами;
- здатність брати участь у організації роботи кафедри, факультету, університету, знати та розуміти принципи організації роботи науково-дослідного теми за профілем навчання;
- обізнаність та розуміння філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку економічного аналізу як науки в умовах глобалізації суспільного життя та інтернаціоналізації наукової та освітньої діяльності;
- дотримання професійної етики в науковій спільноті та особистої відповідальності за способи отримання наукових результатів і наслідки їх впровадження в практику господарювання;
- здатність критично оцінювати та захищати прийняті рішення як при індивідуальній аналітичній роботі, так і при роботі в групі чи керуванні колективом у сфері своєї професійної діяльності;

Спеціальних (фахових) компетенцій:

- обізнаність та розуміння теоретичних та методологічних основ економічного аналізу в системі управління суб'єктами господарювання.
- вміти використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички про історичний досвід застосування економічного аналізу у різних цивілізаційних умовах та їх адаптивність до впливу різних чинників в умовах України;
- здатність розуміти та виявляти причино-наслідкові зв'язки між економічними явищами і процесами у діяльності суб'єктів господарювання, ідентифікувати та оцінювати чинники впливу на результативні індикатори;
- здатність застосовувати методи економічного аналізу при дослідженні причинно-наслідкових зв'язків між явищами і процесами діяльності суб'єктів господарювання;

- вміти створювати обліково-аналітичне забезпечення управління суб'єктами господарювання;
- здатність розробляти методики економічного аналізу виробничих потужностей, ресурсного потенціалу, обсягів виробленої продукції (послуг) і витрат на їх виробництво суб'єктами господарювання;
- здатність розробляти сучасні методики економічного аналізу з урахуванням особливостей нових об'єктів аналізу, вимог галузевого та податкового характеру;
- валідувати методики аналізу, критично оцінювати параметри та можливості аналітичних методів з урахуванням особливостей нових об'єктів дослідження;
- вміти адаптовувати відомі методики економічного аналізу до нових об'єктів в умовах глобалізації та євроінтеграційних процесів в Україні;
- вміти розробляти логічні та обґрунтовані послідовності, системи, механізми, моделі для конкретних об'єктів економічного аналізу для забезпечення управлінських рішень.

Комунікативні навички:

- представляти результати аналізу у вітчизняних і міжнародних рейтингових журналах і базах даних, тестувати програмне забезпечення обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання;
- аналізувати, систематизувати, порівнювати відомі та розробляти нові методи аналізу, порівнювати їх ефективність зі світовими аналогами;
- обмінюватись досвідом з розроблення нових аналітичних методик з іншими навчальними і науковими закладами України та зарубіжжя;
- вміння показувати переваги та необхідність проведення досліджень у комплексних проектах, проведення освітніх семінарів та шкіл, розробляти альтернативні аналітичні підсистеми суб'єктів господарювання, створювати на їх основі нові методики із наперед заданою інформаційно-аналітичною ефективністю для забезпечення управлінських рішень;
- створювати наукові групи, співпрацювати з виробництвом для впровадження результатів та впроваджувати їх у повсякденну практику суб'єктів господарювання.

Для вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.
Зокрема: для денної форми навчання *лекцій – 32 год., практичних 16 год., самостійної роботи – 42 год.* для заочно форми навчання: *лекцій – 12 год., практичних 6 год., самостійної роботи – 72 год.*

2. Форма підсумкового контролю успішності навчання.

В кінці семестру іспит.

3. Засоби діагностики успішності навчання

Для діагностики успішності навчання застосовуються: індивідуальна науково-дослідна робота, тестування, розв'язування ситуаційних задач, підготовка рефератів, індивідуальні самостійні роботи, модульний контроль у вигляді письмового завдання, що включає теоретичну та практичну частини.

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи економічного аналізу в системі управління суб'єктами господарювання .

Тема 1. Теоретичні основи економічного аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання.

Тема 2. Метод і методика економічного аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання.

Тема 3. Інформаційна база економічного аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання.

Змістовий модуль 2. Методика проведення аналізу діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 4. Техніко-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання

Тема 5. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання.

Тема 6. Аналіз використання виробничих потужностей в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання.

Тема 7. Аналіз витрат на виробництво та реалізацію продукції, робіт, послуг

Тема 8. Сучасні види аналізу в системі управління діяльністю суб'єктів господарювання та світові рейтингові агентства.

5. Рекомендована література

Базова література:

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11. 1999 р. №291 (зі змінами). URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/go/z0893-99>.

2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку // Верховна Рада України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

3. Економічний аналіз: Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.

4. Ковалюк О.М., Бандура З.Л., Вейкрута Л.С. Економічний аналіз і аудит: Навчальний посібник /Ковалюк О.М., Бандура З.Л., Вейкрута Л.С.// [текст]- Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014.-283 с.

5. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.

6. Цікало Є. І. Формалізація взаємодії елементів системи управління через процеси прийняття і реалізації рішень / Є. І. Цікало // Формування ринкової економіки в Україні: збірник наукових праць / Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2014. – Вип. 31. – Ч.2. – С. 383–390.

7. Швець В. Є. Досвід аналітичних досліджень економіки в Україні у другій половині XIX– початку XX ст. // Вісник ЛНУ ім. І. Франка: Сер. економічна. – Вип. 32. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – С. 247–253.

8. Швець В. Є. Аналіз першого нумізматичного аукціону в Україні // Вісник ЛНУ ім. Івана Франка: Сер. економічна. – 2005. – № 34. – С. 770–777.

9. Швець В. Є. Раделицький Ю. О. Застосування методу стандартизації показників в аналізі інвестиційної привабливості акцій підприємств / Вісник Львів. ун-ту. Сер. екон. 2007. Випуск 38. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. – С. 215-218.

10. Швець В. Є. Розвиток обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні : монографія / Володимир Швець. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 448 с.

Допоміжна література:

1. Швець В. Метод стандартизації показників у аналізі інвестиційної привабливості регіонів /Фінанси України, №5, Київ, 1998. - С.23-26.

2. Швець В., Залізко І. Інтегрована оцінка фінансового стану підприємства в забезпеченні підприємницьких пріоритетів./ Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Випуск IV, Львів, 1998. - С.236-246.

3. Швець В., Стасів А., Тис Р. Метод аналізу витрат за місяцями їх виникнення у підвищенні конкуренто-спроможності української продукції Наук. збірник. Львів: Інтерек, 1999, - С. 304-310.

4. Швець В.Є. Розвиток економічного аналізу в Україні у другій половині XIX – поч. XX ст. // Міжвідомчий наук. зб. „Проблеми формування ринкової економіки”. Спец. випуск „Трансформація курсу Економічний аналіз діяльності” – Київ: КНЕУ, 2002. – С. 559–571

5. Швець В. Є. Досвід застосування аналітичних і облікових методів при дослідженні хлібної торгівлі в Одесі (XIX ст.) // Сучасні вимоги до обліку та контролю у контексті глобалізації: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (22–23 травня 2009 р.) – Одеса: ОДЕУ, 2009. – С. 238–241.

6. Швець В. Розвиток обліково-аналітичних систем суб’єктів господарювання в Україні : монографія. – Львів. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 448 с.

7. Швець В. Історичні джерела у формуванні української парадигми обліку, аналізу і контролю / Вісник Львівської комерційної академії / [ред. кол.: Башнянин Г.І., Апопій В.В., Вовчак О.Д. та ін.]. – Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2011. – Вип. 35. - С. 396-400.

8. Швець В. Є. Досвід обліково-аналітичного забезпечення діяльності підприємств торгівлі за часів Української Народної Республіки / Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. – 2012. - №721. - С. 259-264.

9. Швець В. Петрушко Я. Досвід фінансової санації товариства “Просвіта” в умовах світової кризи (1929-1932 рр) / Економічний аналіз: зб. наук. пр. ТНЕУ за ред. С.І.Шкарабана, Вип..11, ч.3. Тернопіль, 2012. - С. 123-126.

10. Швець В. Науково-практичний доробок Теофіля Кормоша у формуванні української парадигми обліку, аналізу і контролю (з нагоди 150-ліття з дня народження). // Вісн. ЛНУ ім. І. Франка. Сер. економічна. – Вип. 49. – Львів, 2013. – С. 346–350.

11. Швець В., Гамкало О. Аналіз діяльності Львівської біржі (на початку 1920-х років. // Збірник наук.праць ЛНУ ім. І. Франка: Формування ринкової економіки в Україні. – Вип. 31, частина 2. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. – С. 391-397.

12. Швець В. Є. Науково-практичний внесок Юліана Павликовського у розвиток економічних наук / Торгівля, комерція і підприємництво : збірник наук. праць / [редакц.кол.: Апопій В.В., Куцик П.О., Шевчук В.О. та ін.]. - Львів: Львівська комерційна академія, 2014. – Вип.. 16. - С. 171-175.

13. Швець В. Є. Досвід організації обліково-аналітичного забезпечення управління “Маслосоюзом” у першій половині XX ст. / Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. Вісник Національного університету Львівська політехніка. – 2014. - №797. - С. 325-332.

14. Швець В. Є., Демків Х. С. Обліково-аналітичне забезпечення безпеки підприємств на ринку антикваріату (досвід експертного опитування) / Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: Збірник статей. – Харків: Харківський інститут банківської справи, 2015. – Т. 2 (№19). – С. 107–113.

Інформаційні ресурси:

1. Сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.kiev.ua>
2. Сайт Національного банку України www.bank.gov.ua.
3. Сайт ДФС України: <http://www.sfs.gov.ua>
4. Сайт ДСС України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Сайт СБУ України: <http://www.sbu.gov.ua>
6. Сайт Держнаглядохоронпраці: <http://www.dnor.gov.ua>
7. Сайт Митної служби України: <http://www.sta.gov.ua>
8. Сайт Мінфіну України: <http://www.minfin.gov.ua>
9. Сайт Президента України: <http://www.prezident.gov.ua>
10. Сайт Уряду України: <http://www.kmu.gov.ua>